UZASADNIENIE
do projektu uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
w sprawie zmiany krajowych standardów badania i krajowego standardu przeglądu

I. Ocena zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

Konsultacje przepisów uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie zmiany krajowych standardów badania i krajowego standardu przeglądu służą w szczególności umożliwieniu zainteresowanym podmiotom przedstawienia stanowiska co do zgodności projektowanej regulacji z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, w tym oceny, czy ustanawiane wymagania nie prowadzą do nieuzasadnionego ograniczenia dostępu do zawodu biegłego rewidenta lub wykonywania tego zawodu.

Ustanawiane projektem uchwały krajowe standardy badania stanowią tłumaczenie międzynarodowych standardów badania opracowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (IAASB). Treść merytoryczna tych standardów, w tym rozwiązania dotyczące obowiązków audytora oraz wymaganych procedur badania, była przedmiotem konsultacji publicznych prowadzonych przez IAASB na etapie ich opracowywania. W ramach tych konsultacji zainteresowane strony miały możliwość zgłaszania uwag i propozycji odnoszących się do projektowanych wymogów.

Projekt uchwały nie kształtuje od podstaw rozwiązań merytorycznych zawartych w ustanawianych standardach, lecz wprowadza do krajowych standardów wykonywania zawodu treść standardów międzynarodowych w ich polskim tłumaczeniu. Rozwiązania przyjęte w tych standardach zostały wypracowane przez IAASB z uwzględnieniem wyników konsultacji publicznych przeprowadzonych na poziomie międzynarodowym.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów przeprowadziła w sposób obiektywny i niezależny ocenę zgodności projektowanych przepisów z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

Projekt uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów ustanawia Krajowy Standard Badania 240 (Zmieniony) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania 240 (zmienionego) – „Obowiązki audytora podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw” oraz Krajowy Standard Badania 570 (Zmieniony w 2024 r.) w brzmieniu Międzynarodowego

Standardu Badania 570 (zmienionego w 2024 r.) – „Kontynuacja działalności", a także wynikające z nich zmiany do innych krajowych standardów badania i krajowego standardu przeglądu.

Standardy te zostały opracowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (IAASB) i stanowią implementację aktualnych międzynarodowych standardów badania do polskiego systemu standardów wykonywania zawodu. Ich celem jest zapewnienie wysokiej jakości badań sprawozdań finansowych poprzez precyzyjne określenie obowiązków biegłego rewidenta w zakresie identyfikacji i reakcji na ryzyko wynikające z oszustwa oraz oceny zdolności jednostki do kontynuowania działalności.

W ocenie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów projektowane przepisy regulacyjne są uzasadnione celami służącymi interesowi publicznemu, w szczególności względami bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, ochrony uczestników rynku kapitałowego, wiarygodności sprawozdań finansowych oraz zaufania do zawodu biegłego rewidenta.

Rzetelne badanie sprawozdań finansowych, obejmujące skuteczną identyfikację ryzyka oszustwa oraz właściwą ocenę kontynuacji działalności, stanowi kluczowy element systemu nadzoru nad wiarygodnością informacji finansowych. Brak aktualnych, dostosowanych do współczesnych zagrożeń standardów w tym zakresie może generować istotne ryzyko dla interesu publicznego, w tym ryzyko ponoszone przez inwestorów, wierzycieli, kontrahentów oraz innych użytkowników sprawozdań finansowych.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, przeprowadzając ocenę zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych z zasadą proporcjonalności, uwzględniła w szczególności okoliczność, że są one odpowiednie do osiągnięcia założonego celu, mianowicie podniesienia jakości i skuteczności badań sprawozdań finansowych. Jednocześnie zakres projektowanych przepisów ogranicza się do rozwiązań niezbędnych do osiągnięcia tego celu.

Brak wdrożenia zaktualizowanych standardów ustanawianych w projekcie uchwały może zwiększać ryzyko niewykrycia istotnych zniekształceń wynikających z oszustw oraz nieprawidłowej oceny zdolności jednostki do kontynuowania działalności. Ryzyko to dotyczy bezpośrednio użytkowników sprawozdań finansowych. IAASB stale aktualizuje międzynarodowe standardy badania, uwzględniając zmieniające się oczekiwania oraz doświadczenia wynikające z ich stosowania. Wprowadzanie tych aktualizacji do krajowych standardów badania jest zasadne, ponieważ służy zapewnieniu zgodności polskich standardów

z aktualnym dorobkiem międzynarodowym oraz dostosowaniu praktyki badania do zmieniających się uwarunkowań. Przyjęcie zaktualizowanych standardów jako krajowych standardów badania stanowi zatem środek adekwatny do celu, jakim jest zapewnienie wysokiej jakości badań sprawozdań finansowych w Polsce.

Ustanawiane krajowe standardy badania dotyczą obowiązków zawodowych biegłych rewidentów i nie wprowadzają nowych ograniczeń w dostępie do zawodu, form prawnych wykonywania działalności ani innych wymogów o charakterze ilościowym lub terytorialnym.

Ponadto w ocenie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów projektowane przepisy nie są bezpośrednio ani pośrednio dyskryminujące ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania, podstawę uzyskania kwalifikacji zawodowych ani jakiekolwiek inne cechy. Obowiązki wynikające z Krajowego Standardu Badania 240 (Zmienionego) i Krajowego Standardu Badania 570 (Zmienionego w 2024 r.) mają zastosowanie do wszystkich biegłych rewidentów wykonujących badania sprawozdań finansowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na jednakowych zasadach, niezależnie od narodowości lub miejsca zamieszkania, czy od podstawy uzyskania kwalifikacji (krajowej czy uznanej na podstawie przepisów unijnych).

II. Termin konsultacji projektowanej regulacji zawierającej przepisy regulacyjne.

Projekt uchwały zostaje poddany konsultacjom publicznym z terminem 7 dni na zgłaszanie uwag.

Wyznaczenie 7-dniowego terminu jest uzasadnione charakterem projektowanej regulacji, która dotyczy ustanowienia zaktualizowanych Międzynarodowych Standardów Badania (ISA 240 (Revised) oraz ISA 570 (Revised 2024)), które są powszechnie znane w środowisku biegłych rewidentów, oraz wynikających z nich zmian dostosowawczych w innych krajowych standardach badania i krajowym standardzie przeglądu, które mają charakter porządkowy.

W ocenie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z uwagi na powyższe, termin 7-dniowy jest odpowiedni do charakteru projektowanej regulacji, a także wystarczający do zebrania merytorycznych uwag od zainteresowanych podmiotów.